

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

ORDIN

08.02.2023 nr. 97

mun. Chișinău

***Cu privire la acreditarea programelor de perfecționare
din cadrul A.O. Centrul Educațional Pro Didactica***

În temeiul art. 123 alin. (4) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), pct. 34 din Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016, în baza deciziilor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare nr. 55, 56 din 21 decembrie 2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe a calității programului de formare continuă”, Ministrul Educației și Cercetării emite prezentul

ORDIN:

1. Se acreditează, pentru o perioadă de 5 ani, următoarele programe de formare continuă:
 - Formarea continuă a cadrelor didactice (Crearea resurselor educaționale digitale deschise), adresa juridică: MD – 2012, str. Armenească 13, mun. Chișinău;
 - Psihopedagogie (Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor), adresa juridică: MD – 2012, str. Armenească 13, mun. Chișinău, conform Anexei.
2. Prezentul ordin se va aduce la cunoștință A.O. Centrul Educațional Pro Didactica.
3. Serviciul învățare pe tot parcursul vieții (dna Baleca M.) va face public prezentul ordin prin plasare pe pagina oficială a Ministerului Educației și Cercetării.
4. Controlul executării prezentului Ordin se atribuie dnei Galina Rusu, Secretar de stat.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

ORDIN

03.08.2021 nr. 1095

mun. Chișinău

***Cu privire la acreditarea programelor de formare profesională continuă
din cadrul Centrului Educațional Pro Didactica***

În temeiul art.123 alin. (4) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.634), pct.34 din Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016, în baza deciziilor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare nr. 35, 36, 37, 38 din 30 iulie 2021 „Cu privire la rezultatele evaluării externe a calității programului de formare profesională continuă”,

ORDON:

1. Se acreditează, pentru o perioadă de 5 ani, următoarele programe de formare profesională continuă din cadrul Centrului Educațional Pro Didactica:
 - Formarea continuă a cadrelor didactice (din învățământul general), 20 credite, forma de organizare cu frecvență;
 - Managementul educațional, 20 credite, forma de organizare cu frecvență;
 - Formarea continuă a formatorilor, 17 credite, forma de organizare cu frecvență;
 - Evaluarea calității în învățământul general, 6 credite, forma de organizare cu frecvență.
2. Serviciul învățare pe tot parcursul vieții va aduce la cunoștință prezentul ordin Centrului Educațional Pro Didactica și va asigura plasarea acestuia pe site-ul ministerului.
3. Îmi asum controlul asupra executării prezentului ordin.

Lilia POGOLȘA
Ministru

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

Aprobat

Consiliul de administrație

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

„25” septembrie 2020

Coordonat

Ministerul Educației și Cercetării al
Republicii Moldova

„ ”

PROGRAM DE PERFEȚIONARE

Domeniu de formare profesională: 0111 Științe ale educației

Specialitatea: 0114.8 Limba și literatura română

Denumirea Programului: Formarea continuă a cadrelor didactice

Nivelul CNC: 6

Numărul total de ore/ credite de studii: 600 ore / 20 credite de studii

Baza admiterii: diploma de studii de nivel 6 ISCED sau un alt act echivalent

Limba de instruire: română

Forma de organizare: cu frecvență

1. Descrierea Programului

Programul de perfecționare a cadrelor didactice este menit să asigure:

- aprofundarea, extinderea cunoștințelor și capacităților acumulate în domeniul Psihopedagogiei, Didacticii limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC;
- formarea competențelor de aplicare a cunoștințelor în practică, de determinare a priorităților, de rezolvare în diferite contexte și circumstanțe a problemelor specifice domeniului psihopedagogiei, Didacticii limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC;
- dezvoltarea capacităților de a realiza practic activitatea investigativă, de a valorifica rezultatele cercetării științifice și de a obține cunoștințe noi în baza realizării activității interdisciplinare în domeniul Psihopedagogiei, Didacticii limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC;
- dezvoltarea abilităților de lucru în colectiv, în echipe, formarea deprinderilor de studiu de sine stătător și de autoevaluare a rezultatelor obținute, de utilizare a experienței într-un mediu de muncă interactivă, a capacităților de a lua decizii optime (realizabile) și de a răspunde problematicei sociale, științifice și etice în procesul de activitate științifică și practică.

Scopul acestui program de perfecționare a cadrelor didactice vizează formarea unor profesioniști specializați în Psihopedagogie, Didactica limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC.

Obiectivul fundamental al programului este acela de a oferi o bază teoretică și practică aprofundată, care să permită beneficiarilor să-și formeze și exerseze setul de competențe necesare domeniului psihopedagogic, inclusiv de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române ca disciplină cheie în planul de învățământ. În acest set sunt cuprinse:

- competențe de analiză a exigențelor curriculare și a politicilor educaționale actuale;
- competențe de comunicare orală și scrisă în limba română;
- competențe de lectură și de interpretare a textelor;
- competențe de reprezentare culturală și de sensibilitate literar-artistică;
- competențe de management al lucrului în echipă, al clasei de elevi/grupului de adulți;
- competențe de comunicare interpersonală și publică;
- competențe de proiectare didactică de scurtă și de lungă durată;
- competențe de autoformare, autodezvoltare și autoevaluare profesională;
- competențe metodologice și tehnologice, inclusiv în domeniul TIC;
- competențe de evaluare a randamentului didactic și a competențelor elevilor/adulților etc.

Competențele nominalizate mai sus, conform curricula modulare, se formează în baza activităților de formare de scurtă durată, care se desfășoară în cadrul Centrului sau în instituțiile de învățământ sub formă de traininguri, seminare, ateliere, cu accent pe formarea în grupuri mici și pe studiul individual.

Evaluarea finală se va realiza în baza seminarului de follow-up, la care cursantul va prezenta aplicarea celor învățate la curs, în baza algoritmului oferit de formator în tema de acasă.

Programul de perfecționare se realizează prin activități în care formabilii participă nemijlocit, în grupuri de câte 12-20 de persoane. Grupele se constituie în baza solicitărilor din partea instituțiilor de învățământ sau individuale și a oportunităților oferite de proiectele implementate de Centru. Pot aplica la acest curs de formare cadre didactice și manageriale cu funcții de conducere.

Grupul țintă: Cadre didactice, inclusiv profesori de limba și literatura română de la etapa preuniversitară.

2. Finalitățile de studii

2.1. Specialistul cu studii educaționale al programului Didactica limbii și literaturii române va cunoaște:

- concepțiile teoretice și aplicative ale psihopedagogiei generale și ale Didacticii limbii și literaturii române;
- direcțiile principale de desfășurare a procesului educațional din domeniul preuniversitar la didactica LLR;
- strategii eficiente de predare-învățare-evaluare a LLR și ale disciplinelor opționale aferente;
- direcții de promovare a educației centrate pe competențe și pe nevoile celui ce învață, a accesului, calității și relevanței învățământului.

2.2. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Didactica limbii și literaturii române va fi capabil:

- să înțeleagă procesele și fenomenele ce au loc în domeniul pedagogic circumscris de didactica limbii și literaturii române;
- să cunoască bazele psihopedagogiei și ale Didacticii limbii și literaturii române;
- să aplice tehnologii moderne de predare-învățare-evaluare față în față și la distanță;
- să estimeze esența și importanța socială a profesiei de cadru didactic;
- să stabilească obiectivele, importanța și evaluarea personalității din perspectiva teoriilor psihologice actuale și a contextului post-modern;
- să aplice metode interactive de dezvoltare a gândirii critice la orele de limbă și literatură română;
- să aplice tehnici și strategii de depășire a insuccesului și abandonului școlar;
- să elaboreze proiecte didactice de scurtă și de lungă durată, inclusiv a unităților de învățare.

2.3. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Didactica limbii și literaturii române va fi capabil:

- să înțeleagă direcțiile principale de dezvoltare a psihopedagogiei și ale Didacticii limbii și literaturii române;
- să înțeleagă și să analizeze tendințele actuale ale abordărilor teoretice și practice în domeniul psihopedagogiei și al Didacticii limbii și literaturii române;
- să înțeleagă concepțiile psihopedagogice/educaționale;
- să înțeleagă principalele direcții de perspectivă a modernizării educației, inclusiv ale instruirii la distanță;
- să posede metodele principale de cercetare pedagogică;
- să acumuleze cunoștințe noi, folosind tehnologii moderne informaționale;
- să organizeze munca individuală pe baza științifică, să utilizeze metodele computerizate de cercetare pedagogică;
- să colecteze, să prelucreze, să analizeze și să interpreteze rezultatele materialului experimental acumulat, să formuleze concluzii în baza analizei lui și să propună recomandări, inclusiv în lucrările pentru grad.
- să cunoască terminologia specifică disciplinei Branding profesional;
- să integreze cunoștințele de cultură generală și cele din didactica generală, demonstrând o viziune de ansamblu asupra procesului de autoformare, autodezvoltare și autoevaluare a competențelor profesionale;

- să realizeze antrenamente, activități de autoformare și activități de reflecție, prin modificarea comportamentului, în conformitate cu cerințele solicitate din partea unui cadru didactic tolerant, modern și inspirat;
- să aplice strategiile adecvate de dezvoltare personală și profesională;
- să regândească strategiile/tehnologiile/metodele/tehnicele de predare – învățare – evaluare în conformitate cu cerințele actuale, ce vizează demonstrarea competențelor profesionale;
- să opereze cu resursele bibliografice și electronice ale domeniului;
- să-și formeze deprinderi de analiză critică a literaturii didactice de bază și auxiliare;
- să aplice cunoștințele didactice în organizarea, proiectarea și realizarea demersului educațional;
- să poată proiecta și realiza diferite activități educaționale, curriculare și extracurriculare, în conformitate cu rigorile tehnologiilor educaționale, în raport cu practicile de obținere a succesului profesional;
- să coordoneze componentele demersului didactic pentru rezolvarea problemelor creative;
- să estimeze starea de lucruri în comunitatea de instruire și să aplice strategiile adecvate pentru atingerea obiectivelor/redresarea situației;
- să analizeze eficiența personală, să observe și să monitorizeze progresul individual;
- să aplice diverse modele comportamentale, în raport cu educația pentru o societate deschisă, prin descătușarea personalității antrenate în activitatea didactică, prin promovarea toleranței față de capacitățile, abilitățile și motivația diferită a elevilor.

3. Relevanța programului pentru piața forței de muncă

Relevanța programului se manifestă inclusiv prin actualitatea și utilitatea conținuturilor pentru perfecționarea competențelor cadrelor didactice. În același sens, conținuturile devin relevante și prin forma predominantă de organizare – trainingul, care oferă oportunitatea de formare a abilităților practice în contexte inedite de învățare, axată pe soluționarea de probleme. Fiecare program de formare demarează cu un chestionar/o probă interactivă de evaluare inițială a necesităților și așteptărilor cursanților de la programul dat.

De asemenea, unele traininguri sunt/vor fi suplimentate de alte forme interactive de perfecționare: atelierul sau seminarul. Atelierele de discuție, de lectură și de scriere au un caracter inovator în demersul curricular actual, fiind prevăzute în curriculumul de LLR din învățământul general. Prin urmare, cadrele didactice au nevoie să fie ele însele integrate în asemenea demersuri didactice, pentru a exersa și a le evalua randamentul în formarea competențelor de comunicare, de lectură și de scriere. Seminarele cu elemente de training se folosesc în funcție de nivelul de pregătire atestat la evaluarea inițială, mai ales în cazul în care anumite elemente de teorie literară sau lingvistică nu sunt suficient de bine însușite la facultate sau unele inovații nu au fost suficient înțelese.

În cadrul trainingurilor, conținuturile se prezintă în mod rezumativ, esențializat, cu evidențierea unor probleme frecvente, apărute în n contexte educaționale, stimulând participarea formabililor în activități interactive, pentru a asigura o învățare deplină, succesul pentru toți participanții la proces. Pe parcursul instruirii, fiecare formabil abordează în mod critic achizițiile, raportându-ne la contextul în care profesează, având posibilitatea de a fi participant activ în procesul de învățare experiențială prin intermediul unui dialog profesional dirijat, implicându-se sistematic în secvențele de debrifare ale fiecărei sesiuni din agendă. Fiecare formabil are posibilitatea de a-și prezenta propria viziune și experiență profesională la temă, de a oferi feedback constructiv colegilor și de a primi feedback de la colegi.

Programul mai este relevant și prin faptul că participanții la instruire au posibilitatea de a aplica unele sarcini de lucru în condițiile activității didactice din școală, ca rezultat al realizării temei de acasă și al diseminării noilor achiziții la nivel de Comisie metodică, instituție, dar și în cadrul unor activități metodice raionale sau municipale, zonale/republicane.

4. Oportunități de angajare în câmpul muncii

Specialist în:

- Instituții de stat, inclusiv școli preuniversitare;
- Organizații din mediul privat, în cadrul educațional;
- Firme care oferă servicii de consultanță în educație;
- Practicieni independenți, în cabinete individuale sau colective;
- Alte posturi în domeniul educațional.

Există posibilități de perfecționare a cadrelor didactice în baza contractelor de colaborare cu diferiți parteneri și donatori din cadrul proiectelor cu sprijin internațional, dar și cu Direcțiile de Educație, Tineret și Sport. Beneficiarii au posibilitatea să efectueze stagiile de practică în instituția din care fac parte.

5. Condiții de realizare a Programului:

5.1. Mijloace de formare

Toate activitățile de predare-învățare se organizează și se desfășoară în sălile de instruire ale CEPD (Proxima, Prodigiosa, Propitia, Prospera) și în sala de instruire de la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare. Toate sălile dispun de mobilier și echipament pentru buna desfășurare unor activități interactive, în grupe mici, fiind create condiții de studiu adecvate: fiecare cursant are un scaun cu măsută ISO (pliabilă).

Din dotarea sălilor de studii fac parte: Aparat pentru aer condiționat, Tablă magnetică, albă pe perete, Tablă flipchart, Tablă de plută, Suporturi pe pereți pentru materiale didactice demonstrative, 2 cuiere per sală, Retroproiector, 2 aparate de multiplicat multifuncționale, Laptop, Camera Web, Multimedia projector, Tripod, Aparat de fotografiat etc.

Sala de la CEITI este dotată cu resurse TIC pentru organizarea videoconferințelor, seminarelor, trainingurilor, atelierelor de lucru, fiind echipată cu utilaj specializat (calculatoare, tablă digitală, cameră video). În procesul de predare, se utilizează dispozitive de proiectare multimedia multifuncționale, imprimante, scanere, dispozitive de conectare la rețea (servere, routere, HUB-uri).

5.2. Metode de formare

Trecerea în revistă a nevoilor (așteptărilor) cursanților încă la etapa formării comunității dinamice de instruire facilitează abordarea individuală a fiecărui grup de formabili și a fiecărui cursant în parte. Subiectele propuse pentru studiu sunt comune pentru întreg grupul, dar fiecare dintre cursanți le poate racorda la nivelul și așteptările proprii sau le poate direcționa pe făgașul nevoilor sale de formare. Datorită acestui moment, cursanții învață suficient de mult nu doar din comunicarea „formatori-cursanți”, ci și din comunicarea „cursant-cursant”; „cursant-cursanți”.

Concepute în temeiul preceptelor pedagogiei constructiviste, sesiunile de training se edifică pe strategiile și tehnicile proiectului internațional Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice, promovat de Centru din 1998. Tehnicile de lucru prin contact direct în sala de curs sunt selectate în baza câtorva repere didactice certe:

1. Din start se formează o comunitate dinamică de instruire.

2. Fiecare sesiune este proiectată în cadrul Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere.

3. Orice sarcină dată cursanților este neapărat valorificată, prin (a) prezentare frontală; (b) discuție în perechi; (c) analiză în grup mic; (d) evaluare reciprocă. Dintre tehnicile de evaluare reciprocă, se optează pentru Turul galeriei; Revizuirea circulară; Gândește – Discută în perechi – Prezintă; Controversa constructivă; Pânza discuției; Colțuri; Interviu în trei trepte ș.a.

4. Intervenția verbală a cursanților este întotdeauna benevolă, dar se consideră de datoria formatorilor să creeze atmosfera în care cursanții ar fi deschiși spre comunicare și colaborare. Aici vin în ajutor tehnici „de trigger” precum Discuția la manej; Asaltul de idei (individual și de grup; scris și oral; frânt; cu imagini); Phillips 6x3x5; Scrierea liberă; Pagina de jurnal; Asocieri libere/ forțate ș.a.

În fiecare sesiune, se alternează activități de lectură – scriere – discuție.

1. Dintre tehnicile de lectură, se optează pentru SINELG; Lectura ghidată; Lectura intensivă; Revizuirea termenilor-cheie; Predarea complementară; Ghidul pentru învățare etc.

2. Dintre tehnicile de scriere, în arsenalul formatorilor se regăsesc Presupunerea prin termeni sau Termeni în avans; Manuscrisul pierdut; Maratonul de scriere; Lasă-mi mie ultimul cuvânt; Jurnalul dublu; Jurnalul triplu; Eseul de 5'; 6 De ce? ș.a.

3. Dintre tehnicile de discuție, sunt considerate deosebit de eficiente Mozaicul; Secvențe contradictorii; Linia valorii; Graficul T; Discuția la panel; Acvariul; FRISCO; 6 pălării; Intra-act ș.a.

4. Rezultatul realizării unei sarcini de învățare se reflectă într-un feedback colegial, constructiv și obiectiv.

Deoarece la predarea prin ore destinate special prelegerii s-a renunțat din start, procesul de învățare este cel în cadrul căruia își face loc predarea de către formatori a conținuturilor cu adevărat noi. În acest scop, formatorii recurg la asemenea metode de instruire ca explicația, demonstrația, conversația euristică, iar cursanții sunt ghidați prin metoda observației, algoritmizării, experimentului, exercițiului, studiului de caz, simulării, problematizării etc. Metoda lucrului cu sursele este prioritară în studiul individual, alături de problematizare, studiu de caz, observație și experiment, pe care se edifică produsul final, evaluabil, prezentat ca temă de casă la fiecare sesiune de certificare.

5.3. Resurse de timp (recomandat)

Resurse de timp / săptămâna 1	Resurse de timp / săptămâna 2	Resurse de timp / săptămâna 3	Resurse de timp / săptămâna 4	Resurse de timp / săptămâna 5
Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore

5.4. Forme și modalități de evaluare

Evaluarea inițială facilitează trecerea în revistă a nevoilor de formare ale cursanților în domeniul respectiv. În funcție de circumstanțe, ea poate fi materializată într-un chestionar completat la momentul înscrierii (gest care ar permite o ajustare cât mai exactă a programului de formare la specificul grupului) sau la prima sesiune din stagiul de formare.

Evaluările intermediare, organizate ca sesiuni de follow-up după fiecare modul, sunt realizate în conformitate cu prevederile curriculare, incluzând diferite forme și produse evaluabile: proiecte, discursuri, prezentări, intervenții în discuție, forme grafice, texte reflexive inspirate din experiența cursanților, studii de caz, interviuri etc.

Evaluarea finală, realizată după o perioadă de 4-8 săptămâni de experimentare și aplicare de la încheierea ultimului modul, se exprimă în prezentarea și susținerea unei activități de formare pentru adulți. Cursantul evaluat răspunde la întrebările formatorilor și ale colegilor, dar are și el posibilitatea de a solicita ajutor, răspunsuri la niște întrebări care îl frământă, în raport cu subiectul stagiului.

Criteriile de evaluare a produselor sunt cele recomandate de docimologie și anume:

- **Corespunderea cu sarcina:** este un criteriu eliminator și presupune realizarea întocmai a itemului, ca produs și operații intelectuale solicitate. În cazul în care cursanții au avut posibilitatea să aleagă un produs din mai multe, oricare dintre acestea este considerat corespunzător sarcinii.
 - **Corectitudinea științifică** se evaluează pe parcursul prezentării, urmărindu-se utilizarea adecvată a terminologiei științifice și reflectarea competențelor dezvoltate în cadrul stagiului de formare.
 - **Încadrarea în limitele de întindere**, în funcție de formularea sarcinii: timp de prezentare, număr de slide-uri sau alte produse specifice.
 - **Corectitudinea exprimării** verbale se referă la toate aspectele normei: ortografie, ortoepie, lexic, forme și structuri gramaticale.
- Suplimentar, în funcție de specificul sarcinii, pot fi evaluate:
- **Calitatea materialelor vizuale** (prezentări PPT, postere, scheme, hărți conceptuale, care trebuie să corespundă cerințelor existente).
 - **Originalitatea / creativitatea manifestată:** poate viza modul de realizare a sarcinii, dacă formabilii au posibilitatea să-l aleagă, modul de prezentare sau de abordare a subiectului.

Rezultatele evaluării sunt comunicate formabilului la încheierea sesiunii de follow-up. Frecvența la activitățile de formare, documentată prin fișele de evidență zilnice, susținerea cu succes a probei date ca temă pentru follow-up conduc la acordarea certificatului, în care se indică denumirea cursului/modulului frecventat, subiectele studiate, numărul de ore și credite.

Exigențe pentru acordarea certificatului de participare/ absolvire a Programului complex sau tematic de formare continuă:

- cunoștințe și competențe avansate în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de aplicare a cunoștințelor în practica managerială;
- capacități de analiză și de soluționare a problemelor în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de colectare, interpretare și analiză a datelor relevante din literatura fundamentală și literatura periodică de specialitate, aptitudini de analiză a manualelor folosite în domeniu;
- competențe de lucru în echipă și de comunicare atât cu specialiștii în domeniul managerial, cât și profesioniștii din varii domenii de specialitate;
- tendința de perfecționare continuă în domeniu de autoinstruire; capabil să prelungească studiile/să opteze pentru alte module de formare continuă.

5.5. Echipa de formare

Întreg personalul didactic are calificare profesională de nivelul 6 ISCED – studii superioare, obligatorii pentru ocuparea postului prevăzut în statele de personal. Programul de perfecționare este asigurat de personal didactic calificat, a cărei calificare profesională în domenii este confirmată de grade didactice și titluri științifice și didactico-științifice.

Nr.	Nume prenume	Domeniul de pregătire inițială	Grad didactic/titlu științific	Psihopedagogice calificare/recalificare	Funcție Titular/cumul
1.	Bezede Rima	Pedagogie, Psihologie, Management educațional	Doctor în pedagogie	calificare	Formator/titular
2.	Nahaba Lilia	Pedagogia învățământului primar, Psihologie	Magistru în psihologie	calificare	Formator/titular
3.	Draguța Oxana	TIC, științele educației	Master	calificare	Formator/titular
4.	Cosovan Olga	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
5.	Cartaleanu Tatiana	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
6.	Goraș-Postică Viorica	Științele comunicării, Psihopedagogie	Doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar	calificare	Formator/cumul
7.	Davidescu Elena	Psihologie și pedagogie	Doctor în științele educației, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
8.	Gorincioi Valeriu	TIC aplicat în demersul educațional	Grad didactic superior și grad managerial superior	calificare	Formator/cumul
9.	Tomița Angela	Limba și literatura română	Grad didactic superior	calificare	Formator/cumul

5.6. Spații educaționale:

Centrul dispune de un spațiu de cca 350 m.p., în zona centrală a orașului, la adresa: str. Armenească, 13, MD-2012, mun. Chișinău, conform contractului de locațiune încheiat cu Fundația Soros-Moldova nr.06/21 din 31 decembrie 2020.

Acesta este dotat cu:

- 4 birouri pentru personalul administrativ (suprafața – 90 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 1: suprafață – 51 m.p. (*Proxima* – 26 m.p., *Prodigiosa* – 25 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 2: suprafață – 44 m.p. (*Propitia* – 22 m.p., *Prospera* – 22 m.p.);
- Bibliotecă/sală multifuncțională: suprafață – 62,5 m.p.;
- Spații adiacente – 124 m.p.
- Sală de instruire la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare încheiat între CEPD și CEITI.

6. Planul de învățământ

Nr. ord	Unități de curs	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr de credite
		Total	Contact direct	Studiul individual /Activități practice	Contact direct			
					Teoretice	Practice/ seminare		
1.	Psihopedagogie	180	45	135	15	30	Follow-up	6
2.	Didactica limbii și literaturii române	300	75	225	25	50	Follow-up	10
3.	Utilizarea TIC în procesul de predare - învățare-evaluare. Resurse Educaționale Deschise	60	15	45	5	10	Portofoliu	2
4.	Branding profesional	60	15	45	5	10	Follow-up	2
	Total	600	150	450	50	100		20

7. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Psihopedagogie

1. Andrieș V., Cara A. ș.a.. Modele și proiecte pedagogice privind dezvoltarea parteneriatului școală–familie–comunitate : Ghid metodologic; Inst. de Științe ale Educației. – Chișinău : IȘE, 2019.
2. Bontaș I. Pedagogie. București: ALL, 2006;
3. Bezede R., Goraș-Postică V. ș.a. Resurse educaționale deschise: oportunități pentru acces, calitate și relevanță în educație. CE PRO DIDACTICA, 2017.
4. Callo T. Pedagogia practică a atitudinilor. Chișinău: Litera, 2014;
5. Cerghit I, Neacșu I ș.a. Prelegeri pedagogice. Iași: Polirom, 2001;
6. Cristea S. Dicționar de Pedagogie. Chișinău: Litera, 2002;
7. Cristea S. Dicționar enciclopedic de pedagogie. București: DPN, 2015;
8. Cristea S. Fundamentele pedagogiei. Iași: Polirom, 2010;
9. Crudu V. Educație pentru sănătate. Suport didactic pentru cadre didactice. CE PRO DIDACTICA, 2019.
10. Cucuș Const. Dimensiunea interculturală în educație. Iași: Polirom, 2001;
11. Cucuș Const. Pedagogie. Iași: Polirom, 2002;
12. Curriculum globALE. DVV International DIE, 2015.
13. Ezechil Liliana. Comunicarea educațională în context școlar. București: Didactică și Pedagogică, 2002;
14. Ghid de proiectare a activităților în educația adulților. Chișinău: CE PRO DIDACTICA-DVV International, 2016;
15. Goraș-Postică V. (coord.) Implementarea inovațiilor în domeniul educației și al sportului pe ambele maluri ale Nistrului: Ghid pentru manageri/Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 2018;
16. Goraș-Postică V. (coord.) Formare de competențe prin strategii didactice interactive. Chișinău: CE PRO DIDACTICA, 2016;
17. Goraș-Postică V. Botezatu M. Psihopedagogia comunicării. Note de curs. Chișinău: CEP USM, 2014;
18. Goraș-Postică V. Proiectele educaționale de intervenție: repere teoretice și metodologice, Editura Internațională Europeană GlobeEdit, Riga, Letonia, 2018.
19. Guțu Vl., Vicol M., Tratat de pedagogie. Între modernism și postmodernism. Iași: Performantica, 2014;
20. Iacob L., Cosmovici Const. Psihologia școlară. Iași: Polirom, 1999;
21. Ionescu M. Didactica modernă. București, 1999;
22. Joița Elena. Pedagogie. Iași: Polirom, 1999;
23. Jude Ioan. Psihologia școlară și optimul educațional. București: Didactică și Pedagogică, 2003;
24. Khan S. O singură școală pentru toată viața. Să regândim educația. București: Publica, 2015;
25. Macavei Elena. Pedagogie. București, 1996;
26. Macavei Elena. Pedagogie. Teoria educației. București: Aramis, 2001;
27. Mândăcanu V. Pedagogia creștin-ortodoxă. Chișinău: Iulian, 2014;
28. Nicola Ioan. Tratat de pedagogie. București: EDP, 1996;
29. Pîinișoară Ion Ovidiu. Comunicarea eficientă. ediția a II-a, Iași: Polirom, 2004;
30. Radu Ion T., Ezechiel Liliana. Didactica-teoria instruirii. Pitești: Paralela 45, 2005;
31. Salade Dumitru. Dimensiuni ale educației. București: EDP, 1998;
32. Scutaru-Guțu A., Poștan L. Goraș-Postică V. ș.a. Ghid de proiectare a activităților de formare în educația adulților. Chișinău: CE PRO DIDACTICA, 2016

33. Silistraru Nicolae. Etnopedagogie și educație : Monografie /; Univ. de Stat din Tiraspol, Catedra Pedagogie și Psihologie Gen. – Chișinău : S. n., 2019.
34. Silistraru Nicolae Dinamica și funcționalitatea dimensiunilor educației. Chișinău, 2001;
35. Silistraru Nicolae. Note de curs la pedagogie. Chișinău, 2000;
36. Ștefan Mircea. Lexicon pedagogic. București: Aramis, 2006;
37. Voiculescu Elizabeta. Metodologia predării-învățării și evaluării. Alba Iulia, 2002.
38. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/01/Ghid_Cultura-Bunei-Vecinatati_RO_RU.pdf
39. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2016/12/Ghid_PDS.pdf
40. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2019/10/Educatie-Sanatate_suport-cadre-didactice.pdf
41. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2019/02/Ghid_implementarea-inovatiilor.pdf
42. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/12/Ghid_RED-1.pdf
43. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/03/Gandirea-Critica.pdf>
44. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/Dezvoltarea_resurselor_umane_in_educatie.pdf
45. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/Relatia_scoală-familie_pentru_calitate_in_educatie.pdf

Didactica limbii și literaturii române

1. Armstrong, Thomas. *Ești mai inteligent decât crezi: un ghid al inteligențelor multiple, pentru copii*. București: Curtea Veche, 2011. 224 p.
2. B.I.E.F.; Gerard, Francois-Marie; Pacearcă, Ștefan. *Evaluarea competențelor: ghid practic*. București: Aramis Print, 2012. 208 p.
3. Bocoș, Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice*. Iași: Polirom, 2013. 470 p.
4. *Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare* /Comitetul Director pentru Educație “Studierea limbilor și cetățenia europeană”; trad. din lb. fr. de Gheorghe Moldovanu. Chișinău: S. n., 2003. 204 p.
5. Cameron, Julia. *Cum să cultivi creativitatea copiilor; exerciții pentru stimularea inventivității și exprimării de sine*. Iași: Polirom, 2013. 244 p.
6. Cartaleanu, Tatiana. *Dictarea în școală: formarea și evaluarea competențelor*. Chișinău: Arc, 2014. 168 p.
7. Cartaleanu, Tatiana. *Expunerea: exersare și evaluare*. Chișinău: Arc, 2016. 208 p.
8. Cartaleanu, Tatiana. *Scrierea creativă: Curs opțional pentru gimnaziu: Curriculum și portofoliul profesorului*. Chișinău: S. n., 2016 (Tipogr. "Garamont Studio"). 118 p.
9. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga. *Atelierul de lectură în demersul educațional. Strategii de dezvoltare a gândirii critice*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2004. 68 p.
10. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Goraș-Postică, Viorica; Lîsenco, Sergiu; Sclifos, Lia. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2008; 2016. 204 p.
11. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona. *Proiectele interdisciplinare ca instrument de învățare și de evaluare*. Chișinău: S. n., 2019 (Tipogr. "Garamont Studio"). 124 p.
12. Cartaleanu, Tatiana; Ghicov, Adrian. *Predarea interactivă centrată pe elev: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. 60 p.
13. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Demersul didactic la limba și literatura română: proiectarea explicită*. Auxiliar didactic pentru studenți, masteranzi, profesori. Chișinău: Arc, 2017. 184 p.

14. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Designul lecției de limbă și literatură română: Auxiliar didactic pentru studenți, masteranzi, profesori*. Chișinău: S.n., 2014 (Tipogr. „Garomont-Studio”). 162 p.
15. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Didactica studiului integrat al limbii și literaturii române în gimnaziu*. Chișinău: Continental Grup, 2014 (F.E.-P. „Tipografia Centrală”). 192 p.
16. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Studiul integrat al limbii și literaturii române*. Chișinău: Arc, 2017. 220 p.
17. *Citind, învăț să fiu. Auxiliar didactic pentru psihologi școlari, diriginți, profesori*. Coord. Violeta Dumitrașcu. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2008. 144 p.
18. Cosovan, Olga; Ghicov, Adrian. *Evaluarea continuă la clasă*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. 60 p.
19. Cristea, Sorin. *Teorii ale învățării: modele de instruire*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2005. 192 p.
20. Cucuș, Constantin. *Teoria și metodologia evaluării*. Iași: Polirom, 2008. 272 p.
21. Curriculum Național 2019:
https://mecc.gov.md/sites/default/files/cadrul_de_referinta_final_rom_tipar.pdf
22. Hattie, John. *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*. București: Trei, 2014. 416 p.
23. Ilie, Emanuela. *Didactica literaturii române: fundamente teoretico-aplicative*. Iași: Polirom, 2008. 286 p.
24. Jinga, Ioan; Negreț-Dobridor, Ion. *Inspecția școlară și designul instrucțional*. București: Aramis Print, 2004. 448 p.
25. Minder, Michel. *Didactica funcțională, obiective, strategii, evaluare*. Chișinău: Cartier, 2003. 360 p.
26. Nicu, Adriana. *Strategii de formare a gândirii critice*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. 336 p.
27. Oprea, Crenguța Lăcrămioara. *Strategii didactice interactive*. Ed. a 2-a. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. 304 p.
28. Pamfil, Alina. *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*. Ediția a 3-a. Pitești: Paralela 45, 2006. 230 p.
29. Pânișoară, Ion-Ovidiu. *Profesorul de succes: 59 de principii de pedagogie practică*. Iași: Polirom, 2009. 332 p.
30. Rey, Bernard; Defrance, Anne; Pacearcă, Ștefan; Carette, Vincent; Kahn, Sabine. *Competențele în școală: formare și evaluare*. București: Aramis Print, 2012. 176 p.
31. Sâmișăian, Florentina. *O didactică a limbii și literaturii române: provocări actuale pentru profesor și elev*. București: Art, 2014. 408 p.
32. Tiron, Elena; Stanciu, Tudor. *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2019. 280 p.
33. Ulrich, Cătălina. *Învățarea prin proiecte: ghid pentru profesori*. Iași: Polirom, 2016. 280 p.

Utilizarea TIC în procesul de predare -învățare-evaluare. Resurse Educaționale Deschise

1. Biblioteca Națională Digitală Moldavica - <http://www.moldavica.bnrm.md>
2. Codul Educației al Republicii Moldova - <http://lex.justice.md/md/355156/>
3. Cojocaru Vas., Cojocaru Val. *Instruire interactivă prin e-learning*, Tipografia Centrală, Chișinău, 2013, 204 p.
4. Concepția manualului digital (proiect) pe: www.edu.gov.md/acte_normative Educație pentru o societate a cunoașterii: Cadrul de Referință al noului Curriculum național. Studii de politici educaționale. Institutul de Politici Publice, Chișinău, 2015, 92 p.
5. Concepția privind principiile datelor guvernamentale deschise (Dispoziția Prim-ministrului nr. 43 din 29 aprilie 2011) - <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=354533&lang=1>
6. Ghid de bune practici Resurse Educaționale Deschise (RED), Fundația pentru o Societate

- Deschisă pe: <http://www.acces-deschis.ro/ro/oer>
7. Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11.05.2000. Pe: <http://lex.justice.md/md/311759/>
 8. Legea cu privire la informatică nr. 1069-XIV din 22.06.2000 - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=312902>
 9. Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467-XV din 21.11.2003 - <http://lex.justice.md/md/313189/>
 10. Legea Nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe - <http://lex.justice.md/md/336156/>
 11. LEGEA cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public nr. 305 din 26.12.2012 - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=347200>
 12. Programul strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare) - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=340301>
 13. Hotărârea Guvernului nr. 886 din 8 noiembrie 2013 „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public” - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=350277>
 14. Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal (aprobată prin ordinul MECC nr. 351 din 19 martie, 2020)
 15. http://edu.gov.md/sites/default/files/cnc4_final_competente_digitale_elevi_22iulie20151.pdf
 16. Ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 07 septembrie 2015 privind aprobarea Standardelor de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal: http://www.edu.gov.md/sites/default/files/document/attachments/ordin_862_din_07_09_2015.pdf
 17. Portalul Guvernamental al Datelor Deschise - <http://www.date.gov.md>
 18. Rețeaua EDU Moodle Moldova - <http://edu.moodle.md>
 19. <http://www.scoalaedu.ro/news/795/90/Pledoarie-pentru-acces-liber-la-resursele-educationale>
 20. <http://www.egov.md/ro/communication/news/centrul-de-guvernare-electronica-la-sedinta-comuna-cu-coordonatorii-privind>
 21. <http://www.opengovpartnership.org/country/moldova>
 22. <http://ogpsummit.org/>
 23. Standardele de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. (aprobat prin ordinul MECC nr. 862 din 07 septembrie, 2015);
 24. Strategia Națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova digitală 2020”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 857 din 31 octombrie 2013 - <http://lex.justice.md/md/350246>
 25. www.ecursuri.ro
 26. www.dpel.unilat.org
 27. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/12/Ghid_RED-1.pdf
 28. <https://www.youtube.com/channel/UCs5vchHqYLRbArMQ4rDNSEA>
 29. <http://academiaise.weebly.com/>
 30. <https://idsi.md/en/taxonomy/term/20>
 31. <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/resources/tutorials/digital-competence-the->
 32. http://ipp.md/old/public/files/Standarde_Competente_Digitale.pdf

Branding profesional

1. Abric J.-C. Psihologia comunicării. Teorii și metode, Iași: Editura Polirom, 2002, 203 p.
2. Amado G., Guittet A., Psihologia comunicării în grupuri, Iași, 2007
3. Andre C., Lelord F. Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege mai bine cu ceilalți, Trad. din l. franc. A. Luca, București: Editura Trei, 2015, 302 p.

4. Andre Ch., Lelerd F. Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele, București: Editura TREI, trad. din l. franc. Georgescu M., 2013, 362 p.
5. Baban, A., Stres și personalitate, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1998
6. Bocoș M.-D. Instruirea interactivă, Iași: Editura Polirom, 2013, 470 p.
7. Bocoș, M. Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist, Ediția a IV-a revizuită, Pitești: Editura Paralela 45, 2017
8. Bogathy Z. Manual de tehnici și metode în psihologia muncii și organizațională, Iași: Editura Polirom, 2007, 388 p.
9. Bonchiș E. Învăță să ascuți. Iași: Polirom, 2019, 326 p.
10. Boncu Șt., Ceobanu C. Psihosociologie școlară, Iași: Editura Polirom, 2013, 381 p.
11. Branden N. Cei șase stâlpi ai încrederii în sine, București: Editura Amsta Publishing, 2008, 347 p.
12. Breben S., Gongea E., Puiu G. Metode interactive de grup. Ghid metodic. București: Editura Arves, 2002, 425 p.
13. Brillon M. Emoțiile pozitive, emoțiile negative și sănătatea: teama, furia și agresivitatea, iubirea, bucuria și tristețea, speranța și deznădejdea, rușinea, Trad. Vasilescu L., Iași: Editura Polirom, 2010, 259 p.
14. Bruksos R. Schimbarea ca oportunitate: reinventează-ți viitorul prin cele 8 stadii ale schimbării, Trad. din l. engl. Mechenici F., București: Editura Curtea Veche, 2010, 190 p.
15. Burley-Allen M. Artă de a asculta ce spun cei din jur și succesul în viață, Trad.: Bădescu A. București: Editura Teora, 2008, 218 p.
16. Calancea A. Trainingul de dezvoltare a competențelor afective. Ghid pentru formarea practică în consilierea psihologică, Chișinău: Tipografia centrală, 2012, 271 p.
17. Cerghit I. Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Iași: Editura Polirom, 2008, 395 p.
18. Cojocaru V. Competență. Performanță. Calitate. Concepte și aplicații în educație, Chișinău: Tip. UPS „Ion Creangă”, 2016, 273 p.
19. Cojocaru V., Cojocaru V. Gh., Postica A. Diagnosticarea pedagogică din perspectiva calității educației, Chișinău: Tipografia centrală, 2011, 192 p.
20. Cojocaru-Borozan M. Comunicare relațională. Suport de curs, Chișinău: UPS „I. Creangă”, 2009, 60 p.
21. Cojocaru-Borozan M. Tehnologia dezvoltării culturii emoționale, Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2012, 239 p.
22. Cojocaru-Borozan M. Teoria culturii emoționale. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2010. 239 p.
23. Coman A. Tehnici de comunicare. Proceduri și mecanisme psihosociale. București: C.H. Beck, 2008. 143 p.
24. Constantinescu M. Competența socială și competența profesională. București: Editura Economică, 2004, 350 p.
25. Cosnier J. Introducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor, Iași: Editura Polirom, 2002, 196 p.
26. Covey R. Cele șapte deprinderi ale persoanelor eficiente. Lecții importante pentru schimbarea personală, Ediția a III-a, rev., București: Editura ALLFA, 2015, 333 p.
27. Covey R.-S. Cele 12 părgii ale succesului. Cum să obții excelența primară, Trad. G. Nedelea, București: Editura ALL, 2017, 132 p.
28. Crețu, R., Evaluarea personalității. Ed. Polirom, Iași, 2005
29. Cristea, D., Tratat de psihologie socială, Editura Pro Transilvania, 2000
30. Cungi C., Cum putem scăpa de stres, Polirom, Iași, 2003
31. Davidescu E. Semnificații ale competenței de relaționare în context pedagogic și social. În Univers pedagogic, Nr.1, 2017, p.
32. Davidescu E. Stiluri comportamentale adoptate de profesor în relaționarea educațională. În Materialele Conferinței științifico-practică națională cu participare internațională din 10 octombrie 2014 „Fundamente psihopedagogice ale prevenirii și combaterii violenței în sistemul educațional”, Chișinău, 2014, 366 p.

33. Davidescu E. Strategia trainingului privind dezvoltarea competenței de relaționare în procesul de formare a pedagogilor sociali. În: *Didactica Pro...*, nr. 1 (101), 2017, pp. 37-40.
34. Dumitru, LAI., Personalitate, atitudini și valori, Editura de Vest, Timișoara, 2001
35. Keller J. Atitudinea este totul: schimbă-ți atitudinea... și îți vei schimba viața, Trad. din l. engl. Căliman R.-A., București: Editura Curtea Veche, 2012, 166 p.
36. Leroux L. Fericire și leadership. Ghid de inițiere, Trad.: Nășcuțiu A.-M., București: Editura Niculescu, 2016, 246 p.
37. Miclea, M., Stres și apărare psihică, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997
38. Mielu Z. Eul și personalitatea, București, Editura Trei, 2008
39. Neacșu I. Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succese, Iași: Polirom, 2015, 314 p.
40. Negovan V. Psihologie pozitivă aplicată în educație. București: Editura Universitară, 2013, 273 p.
41. Oprea C.-L. Strategii didactice interactive. Repere teoretice și practice. Ediția a III-a, București: EDP, 2008, 315 p.
42. Papuc I., Bocoș M. Psihopedagogie. Suporturi pentru formarea inițială și continuă, București: Editura Cartea Românească Educațional, 2017, 191 p.
43. Papuc L., Sadovei L., Cojocaru-Borozan M. Inițiere în cariera profesională pentru studenți pedagogi, Chișinău: Tip. UPS „Ion Creangă”, 2013, 156 p.
44. Patrașcu D. Managementul conflictului în sistemul educațional, Chișinău: Editura Reclama, 2017, 468 p.
45. Pâslaru V. Politici educaționale și calitatea educației. În: „Calitatea educației: teorii, principii, realizări”. Materialele Conferinței științifice internaționale, Chișinău, I.Ș.E, 30-31 octombrie 2008, p. 214-218.
46. Plozza L., Viața alături de stres, strategii de învingere a anxietății, Iași, Editura contact internațional, 1997.
47. Potolea D., Neacșu I., Iucu R., et alții, Pregătirea psihopedagogică. Iași: Editura Polirom, 2008, 542 p.
48. Sadovei L. Competența de comunicare didactică. Repere epistemologice și metodologice. Ch.: Tipogr. UPS „Ion Creangă”, 2008, 172 p.
49. Schawbel D. Manual de branding personal. Reguli noi pentru a carieră de succes. București: Editura Amaltea, 2015, 278 p.
50. Zlate M. Psihologia la răspântia mileniilor, Iași-București. Editura Polirom, 2001, 431 p.

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

Aprobat

Consiliul de administrație
Centrul Educațional PRO DIDACTICA

„22” martie 2022

Coordonat

Ministerul Educației și Cercetării al
Republicii Moldova

„”

PROGRAM DE PERFEȚIONARE

Domeniu de formare profesională: Conform formării profesionale inițiale

Specialitatea: Conform formării profesionale inițiale

Denumirea Programului: Psihopedagogie

Nivelul CNC: 6

Numărul total de ore/ credite de studii: 780 ore / 26 credite de studii

Baza admiterii: diploma de studii de nivel 6 ISCED sau un alt act echivalent

Limba de instruire: română, rusă

Forma de organizare: cu frecvență

Chișinău, 2023

1. Descrierea Programului

Programul de formare continuă/perfecționare a cadrelor didactice și manageriale este menit să asigure:

- aprofundarea, extinderea cunoștințelor și capacităților acumulate în domeniul Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticii moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor);
- formarea competențelor de aplicare a cunoștințelor în practică, de determinare a priorităților, de rezolvare în diferite contexte și circumstanțe a problemelor specifice domeniului Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticii moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor);
- dezvoltarea capacităților de a realiza practic activitatea investigativă, de a valorifica rezultatele cercetării științifice și de a obține cunoștințe noi în baza realizării activității interdisciplinare în Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticii moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor);
- dezvoltarea abilităților de lucru în colectiv, în echipe, formarea deprinderilor de studiu de sine stătător și de autoevaluare a rezultatelor obținute, de utilizare a experienței într-un mediu de muncă interactivă, a capacităților de a lua decizii optime (realizabile) și de a răspunde problematicii sociale, științifice și etice în procesul de activitate științifică și practică.

Scopul acestui programul de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale vizează formarea unor profesori, manageri, maiștri, metodiști, inspectori în domeniul Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticii moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor).

Obiectivul fundamental al programului **Psihopedagogie**, cu modulele Portofoliul și proiectul în abordarea didacticii moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, **Managementul proiectelor**, este acela de a oferi o bază teoretică și practică aprofundată, care să permită beneficiarilor să-și formeze și exerseze setul de competențe necesare unei bune organizări a procesului de predare-învățare-evaluare în cadrul instruirii gimnaziale, liceale, profesionale.

În acest set sunt cuprinse:

- competențe de analiză a exigențelor curriculare;
- competențe de proiectare didactică de scurtă și de lungă durată;
- competențe de management al lucrului în echipă, în cadrul învățării prin cooperare și prin colaborare;
- competențe metodologice de proiectare și implementare a proiectelor;
- competențe de comunicare interpersonală;
- competențe de realizare a transferului și de adaptare a metodologiei la specificul comunității de învățare;
- competențe metodologice și tehnologice, inclusiv în domeniul TIC;
- competențe de evaluare a randamentului didactic al strategiilor inovative.

Competențele nominalizate mai sus, conform curricula respective, se cultivă în baza activităților de formare continuă de scurtă durată, care se desfășoară în cadrul Centrului sau în instituțiile de învățământ (sub formă de traininguri, seminare, ateliere, cu accent pe formarea în grupuri mici și pe studiul individual).

Programul de perfecționare se realizează prin activități în care formabilii participă nemijlocit, în grupuri de câte 12-20 de persoane. Grupele se constituie în baza solicitărilor din partea instituțiilor de

învățământ sau individuale și a oportunităților oferite de proiectele implementate de Centru. Pot aplica la acest curs de formare cadre didactice și manageriale.

Grupul țintă: Cadre didactice, profesori și maiștri-instructori, metodiști, inspectorii.

2. Finalitățile de studii

2.1. Specialistul cu studii educaționale al programului Psihopedagogia va cunoaște:

- concepțiile teoretice și aplicative ale utilizării proiectului de învățare și de evaluare, individual și de echipă, în procesul educațional;
- oportunitățile de învățare pe care se edifică acumularea pieselor de portofoliul și valorificarea lor în procesul de instruire profesională primară;
- principiile de bază ale dezvoltării gândirii critice;
- strategia de aplicare a cadrului ERRE la proiectarea didactică de lungă durată (anual, semestrial, modular) și cotidiană;
- tehnicile de bază ale dezvoltării gândirii critice, în vederea aplicării lor eficiente pentru dezvoltarea competențelor;
- principiile de bază ale managementului proiectelor;
- concepțiile teoretice și aplicative ale managementului proiectelor;
- strategiile de bază ale managementului eficient al proiectelor;
- direcțiile principale de desfășurare a procesului educațional din domeniul instruirii în lumina unor strategii inovative de predare-învățare-evaluare;
- strategiile de promovare a educației centrate pe competențe și pe nevoile celui ce învață, a învățării experiențiale, a accesului, calității și relevanței învățământului.

2.2. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Psihopedagogia va fi capabil:

- să înțeleagă perspectivele și impactul strategiilor inovative în domeniul educației;
- să cunoască bazele psihopedagogice ale organizării instruirii și evaluării prin intermediul proiectelor;
- să aplice tehnologii moderne de predare-învățare-evaluare;
- să estimeze esența și importanța formativă/formatoare a educației centrate pe cel ce învață;
- să promoveze metode interactive de dezvoltare a gândirii critice;
- să proiecteze un demers didactic axat pe tehnici și strategii de organizare a instruirii reciproce, a învățării prin cooperare și colaborare.
- să organizeze cooperarea elevilor la realizarea sarcinilor didactice.
- să analizeze și să evalueze posibilitățile oferite de tehnicile de dezvoltare a gândirii critice pentru dezvoltarea competențelor.
- să realizeze eficient demersul didactic, atingând standardele curriculare.
- să înțeleagă procesele și fenomenele ce au loc în domeniul managementului proiectelor;
- să cunoască bazele managementului proiectelor;
- să aplice tehnologii moderne de leadership în managementul proiectelor;
- să aplice metode și strategii de management participativ;
- să aplice tehnici și strategii de depășire a situațiilor de problemă specifice domeniului;
- să elaboreze proiecte de dezvoltare strategică a instituției.

2.3. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Psihopedagogia va fi competent:

- să prezinte principalele direcții de perspectivă ale modernizării educației;
- să-și edifice demersul didactic pe exigențele înaintate de potențialii angajatori (Competențe pentru secolul XXI);

- să-și aproprieze inovațiile asimilate, aplicându-le în conceptualizarea demersului didactic propriu;
- să interpreteze și să argumenteze tendințele actuale în abordarea didactică a demersului modular de instruire profesională;
- să racordeze inovațiile din domeniul psihopedagogiei la tradiția de predare a disciplinei;
- să recurgă la tehnologii moderne informaționale, în scopul aprofundării competențelor profesionale;
- să analizeze critic resursele didactice;
- să promoveze principiile gândirii critice în activitatea didactică;
- să înțeleagă direcțiile principale de dezvoltare ale managementului proiectelor;
- să înțeleagă și să analizeze tendințele actuale ale abordărilor teoretice și practice în domeniul managementului proiectelor;
- să înțeleagă concepțiile manageriale aplicate în managementul proiectului;
- să înțeleagă principalele direcții de perspectivă ale managementului proiectului;
- să posede metodele principale de implementare a proiectului;
- să acumuleze cunoștințe noi, folosind tehnologii moderne informaționale;
- să manifeste competențe de asigurare a calității proiectelor;
- să colecteze, să prelucreze, să analizeze și să interpreteze rezultatele materialului experimental acumulat, să formuleze concluzii în baza analizei lui și să propună recomandări, inclusiv în lucrările pentru grad didactic/managerial.

3. Relevanța programului pentru piața forței de muncă

Relevanța programului de perfecționare se manifestă inclusiv prin actualitatea și utilitatea conținuturilor pentru perfecționarea competențelor cadrelor didactice. În același sens, conținuturile devin relevante și prin forma predominantă de organizare – trainingul, care oferă oportunitatea de formare a abilităților practice în contexte inedite de învățare, axată pe soluționarea de probleme. Fiecare program de formare demarează cu un chestionar/o probă interactivă de evaluare inițială a necesităților și așteptărilor cursanților de la programul dat.

La finele activității se aplică chestionarul de evaluare finală și unele traininguri sunt/vor fi suplimentate de alte forme interactive de perfecționare: atelierul sau seminarul. Seminarele cu elemente de training se folosesc în funcție de nivelul de pregătire atestat la evaluarea inițială. În cadrul trainingurilor, conținuturile se prezintă în mod rezumativ, esențializat, cu evidențierea unor probleme frecvente, apărute în contexte educaționale, stimulând participarea formabililor în activități interactive, pentru a asigura o învățare deplină, succesul pentru toți participanții la proces.

Pe parcursul instruirii, fiecare formabil abordează în mod critic achizițiile, raportându-le la contextul în care profesează, având posibilitatea de a fi participant activ în procesul de învățare experiențială prin intermediul unui dialog profesional dirijat, implicându-se sistematic în secvențele de debriefare ale fiecărei sesiuni din agendă. Fiecare formabil are posibilitatea de a-și prezenta propria viziune și experiență profesională la temă, de a oferi feedback constructiv colegilor și de a primi feedback de la colegi. Fiecare formabil este încurajat să reflecteze și să includă în chestionarul de evaluare finală aprecieri și comentarii pe marginea nivelului personal de implicare și de interacțiune cu colegii și formatorii, efortul depus în procesul de formare, calitatea procesului, a materialelor oferite, a condițiilor create, prestația formatorilor etc.

Programul mai este relevant și prin faptul că participanții la instruire au posibilitatea de a aplica unele sarcini de lucru în condițiile activității didactice din școală/instituție, ca rezultat al realizării temei de acasă și al diseminării noilor achiziții la nivel de Comisie metodică, instituție, dar și în cadrul unor activități metodice raionale sau municipale, zonale/republicane. Absolvirea cursului are loc la

seminarul de follow-up cu prezentarea de către fiecare cursant a celor aplicate, a produsului evaluabil, cu evidențierea succeselor înregistrate la nivel de clasă/instituție, dar și a problemelor apărute, a întrebărilor ce dorește să le clarifice cu ajutorul formatorilor și al colegilor prezenți.

4. Oportunități de angajare în câmpul muncii

Formabilul instruit în acest format poate activa în calitate de profesor, maestru, metodist, inspector în:

- Organizații din mediul de stat, inclusiv instituții preuniversitare;
- Organizații din mediul privat, în cadrul educațional;
- Alte structuri care prestează servicii în domeniul educațional.

Există posibilități de perfecționare a cadrelor didactice în baza contractelor de colaborare cu diferiți parteneri și donatori din cadrul proiectelor cu sprijin internațional, dar și cu Direcțiile de Educație, Tineret și Sport. Beneficiarii au posibilitatea să efectueze stagiile de practică în instituția din care fac parte.

5. Condiții de realizare a Programului:

5.1. Mijloace de formare

Toate activitățile de predare-învățare se organizează și se desfășoară în sălile de instruire ale CEPD (Proxima, Prodigiosa, Propitia, Prospera) și în sala de instruire de la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare. Toate sălile dispun de mobilier și echipament pentru buna desfășurare unor activități interactive, în grupe mici, fiind create condiții de studiu adecvate: fiecare cursant are un scaun cu măsura ISO (pliabilă).

Din dotarea sălilor de studii fac parte: Aparat pentru aer condiționat, Tablă magnetică, albă pe perete, Tablă flipchart, Tablă de plută, Suporturi pe pereți pentru materiale didactice demonstrative, 2 cuiere per sală, Retroproiector, 2 aparate de multiplicat multifuncționale, Laptop, Camera Web, Multimedia projector, Tripod, Aparat de fotografiat etc.

Sala de la CEITI este dotată cu resurse TIC pentru organizarea videoconferințelor, seminarelor, trainingurilor, atelierelor de lucru, fiind echipată cu utilaj specializat (calculatoare, tablă digitală, cameră video). În procesul de predare, se utilizează dispozitive de proiectare multimedia multifuncționale, imprimante, scanere, dispozitive de conectare la rețea (servere, routere, HUB-uri).

5.2. Metode de formare

Trecerea în revistă a nevoilor (așteptărilor) cursanților încă la etapa formării comunității dinamice de instruire facilitează abordarea individuală a fiecărui grup de formabili și a fiecărui cursant în parte. Subiectele propuse pentru studiu sunt comune pentru întreg grupul, dar fiecare dintre cursanți le poate racorda la nivelul și așteptările proprii sau le poate direcționa pe făgașul nevoilor sale de formare. Datorită acestui moment, cursanții învață suficient de mult nu doar din comunicarea „formatori-cursanți”, ci și din comunicarea „cursant-cursant”; „cursant-cursanți”.

Concepute în temeiul preceptelor pedagogiei constructiviste, sesiunile de training se edifică pe strategiile și tehnicile proiectului internațional Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice, promovat de Centru din 1998. Tehnicile de lucru prin contact direct în sala de curs sunt selectate în baza câtorva repere didactice certe:

1. Din start se formează o comunitate dinamică de instruire.
2. Fiecare sesiune este proiectată în cadrul Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere.
3. Orice sarcină dată cursanților este neapărat valorificată, prin (a) prezentare frontală; (b) discuție în perechi; (c) analiză în grup mic; (d) evaluare reciprocă. Dintre tehnicile de evaluare

reciprocă, se optează pentru Turul galeriei; Revizuirea circulară; Gândește – Discută în perechi – Prezintă; Controversa constructivă; Pânza discuției; Colțuri; Interviu în trei trepte ș.a.

4. Intervenția verbală a cursanților este întotdeauna benevolă, dar se consideră de datoria formatorilor să creeze atmosfera în care cursanții ar fi deschiși spre comunicare și colaborare. Aici vin în ajutor tehnici „de trigger” precum Discuția la manej; Asaltul de idei (individual și de grup; scris și oral; frânt; cu imagini); Phillips 6x3x5; Scrierea liberă; Pagina de jurnal; Asocieri libere/ forțate ș.a.

În fiecare sesiune, se alternează activități de lectură – scriere – discuție.

1. Dintre tehnicile de lectură, se optează pentru SINELG; Lectura ghidată; Lectura intensivă; Revizuirea termenilor-cheie; Predarea complementară; Ghidul pentru învățare etc.

2. Dintre tehnicile de scriere, în arsenalul formatorilor se regăsesc Presupunerea prin termeni sau Termeni în avans; Manuscrisul pierdut; Maratonul de scriere; Lasă-mi mie ultimul cuvânt; Jurnalul dublu; Jurnalul triplu; Eseul de 5'; 6 De ce? ș.a.

3. Dintre tehnicile de discuție, sunt considerate deosebit de eficiente Mozaicul; Secvențe contradictorii; Linia valorii; Graficul T; Discuția la panel; Acvariul; FRISCO; 6 pălării; Intra-act ș.a.

4. Rezultatul realizării unei sarcini de învățare se reflectă într-un feedback colegial, constructiv și obiectiv.

Deoarece la predarea prin ore destinate special prelegerii s-a renunțat din start, procesul de învățare este cel în cadrul căruia își face loc predarea de către formatori a conținuturilor cu adevărat noi. În acest scop, formatorii recurg la asemenea metode de instruire ca explicația, demonstrația, conversația euristică, iar cursanții sunt ghidați prin metoda observației, algoritimizării, experimentului, exercițiului, studiului de caz, simulării, problematizării etc. Metoda lucrului cu sursele este prioritară în studiul individual, alături de problematizare, studiu de caz, observație și experiment, pe care se edifică produsul final, evaluabil, prezentat ca temă de casă la fiecare sesiune de certificare.

5.3. Resurse de timp (recomandat)

Resurse de timp / săptămâna 1	Resurse de timp / săptămâna 2	Resurse de timp / săptămâna 3	Resurse de timp / săptămâna 4	Resurse de timp / săptămâna 5	Resurse de timp / săptămâna 6
Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 35 ore

5.4. Forme și modalități de evaluare

Evaluarea inițială facilitează trecerea în revistă a nevoilor de formare ale cursanților în domeniul respectiv. În funcție de circumstanțe, ea poate fi materializată într-un chestionar completat la momentul înscrierii (gest care ar permite o ajustare cât mai exactă a programului de formare la specificul grupului) sau la prima sesiune din stagiul de formare.

Evaluările intermediare, organizate ca sesiuni de follow-up după fiecare modul, sunt realizate în conformitate cu prevederile curriculare, incluzând diferite forme și produse evaluabile: proiecte, discursuri, prezentări, intervenții în discuție, forme grafice, texte reflexive inspirate din experiența cursanților, studii de caz, interviuri etc.

Evaluarea finală, realizată după o perioadă de 4-8 săptămâni de experimentare și aplicare de la încheierea ultimului modul, se exprimă în prezentarea și susținerea unei activități de formare pentru adulți. Cursantul evaluat răspunde la întrebările formatorilor și ale colegilor, dar are și el posibilitatea de a solicita ajutor, răspunsuri la niște întrebări care îl frământă, în raport cu subiectul stagiului.

Criteriile de evaluare a produselor sunt cele recomandate de docimologie și anume:

- **Corespunderea cu sarcina:** este un criteriu eliminator și presupune realizarea întocmai a itemului, ca produs și operații intelectuale solicitate. În cazul în care cursanții au avut posibilitatea să aleagă un produs din mai multe, oricare dintre acestea este considerat corespunzător sarcinii.
- **Corectitudinea științifică** se evaluează pe parcursul prezentării, urmărindu-se utilizarea adecvată a terminologiei științifice și reflectarea competențelor dezvoltate în cadrul stagiului de formare.
- **Încadrarea în limitele de întindere**, în funcție de formularea sarcinii: timp de prezentare, număr de slide-uri sau alte produse specifice.
- **Corectitudinea exprimării** verbale se referă la toate aspectele normei: ortografie, ortoepie, lexic, forme și structuri gramaticale.
Suplimentar, în funcție de specificul sarcinii, pot fi evaluate:
- **Calitatea materialelor vizuale** (prezentări PPT, postere, scheme, hărți conceptuale, care trebuie să corespundă cerințelor existente).
- **Originalitatea / creativitatea manifestată:** poate viza modul de realizare a sarcinii, dacă formabilii au posibilitatea să-l aleagă, modul de prezentare sau de abordare a subiectului.

Rezultatele evaluării sunt comunicate formabilului la încheierea sesiunii de follow-up. Frecvența la activitățile de formare, documentată prin fișele de evidență zilnice, susținerea cu succes a probei date ca temă pentru follow-up conduc la acordarea certificatului, în care se indică denumirea cursului/modulului frecventat, subiectele studiate, numărul de ore și credite.

Exigențe pentru acordarea certificatului de participare/ absolvire a Programului complex sau tematic de formare continuă:

- cunoștințe și competențe avansate în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de aplicare a cunoștințelor în practica managerială;
- capacități de analiză și de soluționare a problemelor în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de colectare, interpretare și analiză a datelor relevante din literatura fundamentală și literatura periodică de specialitate, aptitudini de analiză a manualelor folosite în domeniu;
- competențe de lucru în echipă și de comunicare atât cu specialiștii în domeniul managerial, cât și profesioniștii din varii domenii de specialitate;
- tendința de perfecționare continuă în domeniu de autoinstruire; capabil să prelungească studiile/să opteze pentru alte module de formare continuă.

5.5. Echipa de formare

Întreg personalul didactic are calificare profesională de nivelul 6 ISCED – studii superioare, obligatorii pentru ocuparea postului prevăzut în statele de personal. Programul de perfecționare este asigurat de personal didactic calificat, a cărui calificare profesională în domenii este confirmată de grade didactice și titluri științifice și didactico-științifice.

Nr.	Nume prenume	Domeniul de pregătire inițială	Grad didactic/titlu științific	Psihopedagogice calificare/recalificare	Funcție Titular/cumul
1	Bezede Rima	Pedagogie, Psihologie, Management educațional	Doctor în pedagogie	calificare	Formator/titular
2	Postică Viorica	Pedagogie Managementul proiectului	Profesor universitar, Doctor habilitat în pedagogie	calificare	Formator/cumul
3	Nahaba Lilia	Pedagogie Psihologie	Magistru în psihologie	calificare	Formator/titular
4	Cartaleanu Tatiana	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
5	Cosovan Olga	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
6	Gorincioi Valeriu	Biologie și chimie	Grad didactic superior și grad managerial superior	calificare	Formator/cumul
7	Tomița Angela	Limba și literatura română	Grad didactic superior	calificare	Formator/cumul

5.6. Spații educaționale:

Centrul dispune de un spațiu de cca 350 m.p., în zona centrală a orașului, la adresa: str. Armenească, 13, MD-2012, mun. Chișinău, conform contractului de locațiune încheiat cu Fundația Soros-Moldova nr.06/21 din 31 decembrie 2020.

Acesta este dotat cu:

- 4 birouri pentru personalul administrativ (suprafața – 90 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 1: suprafață – 51 m.p. (*Proxima* – 26 m.p., *Prodigiosa* – 25 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 2: suprafață – 44 m.p. (*Propitia* – 22 m.p., *Prospera* – 22 m.p.);
- Bibliotecă/sală multifuncțională: suprafață – 62,5 m.p.;
- Spații adiacente – 124 m.p.
- Sală de instruire la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare încheiat între CEPD și CEITI.

6. Planul de învățământ

Nr. ord	Unități de curs	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr de credite
		Total	Contact direct	Studiul individual /Activități practice	Contact direct			
					Teoretice	Practice/ seminare		
1.	Portofoliul și proiectul în abordarea didacticii moderne	300	75	225	25	50	Follow-up	10
2.	Gândirea critică pentru formarea competențelor	300	75	225	25	50	Follow-up	10
3.	Managementul proiectelor	180	45	135	15	30	Follow-up	6
	Total	780	195	585	65	130		26

7. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne

- 1) Beadle, Phil. *Cum să predai. Strategii didactice*. București: Didactica Publishing House, 2019. ISBN 978-606-683-979-2. 260 p.
- 2) Beard, Alex. *Născuți pentru a învăța*. București: Publica, 2019. ISBN 978-606-722-340-8. 466 p.
- 3) Bocoș, Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice*. Iași: Polirom, 2013. ISBN 978-973-46-3248-0. 470 p.
- 4) Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga. *Proiectul și portofoliul în formarea competenței de gândire critică*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2021. ISBN 978-9975-87-790-9. 116 p.
- 5) Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona. *Proiectele interdisciplinare ca instrument de învățare și de evaluare*. Chișinău: S. n., 2019. ISBN 978-9975-134-79-8. 124 p.
- 6) Cerghit, Ioan. *Sisteme de instruire alternative și complementare: structuri, stiluri și strategii*. București: Aramis Print, 2002. ISBN 973-85939-4-8. 320 p.
- 7) *Competența acțional-strategică?! Coord. Viorica Goraș-Postică*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2012. ISBN 978-9975-4125-5-1. 152 p.
- 8) Fisher, Douglas et al. *50 de metode de instruire pentru a facilita înțelegerea unui text*. Iași: Polirom, 2021. ISBN 978-973-46-8632-2. 198 p.
- 9) Gordon, Thomas. *Profesorul eficient*. București: Trei, 2011. ISBN 978-973-707-566-6. 376 p.
- 10) Lemov, Doug. *Cum să predai ca un campion 2.0: 62 de tehnici pentru a le deschide elevilor calea către facultate*. București: Trei, 2021. ISBN 978-606-40-0661-5. 438 p.
- 11) Lucas, Bill; Spenser, Ellen. *Predarea gândirii creative: dezvoltarea elevilor și studenților care generează idei și gândesc critic*. București: Didactica Publishing House, 2020. ISBN 978-606-048-217-8. 204 p.
- 12) Minder, Michel. *Didactica funcțională, obiective, strategii, evaluare*. Chișinău: Cartier, 2003. ISBN 9975-79-39-1. 360 p.
- 13) Pânișoară, Georgeta (coord.). *Psihologia învățării. Cum învață copiii și adulții*. Iași: Polirom, 2019. ISBN 978-973-46-7725-2. 296 p.
- 14) *Proiectul: proces de învățare, produs evaluabil*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2018. ISBN 978-9975-3177-2-6. 112 p.
- 15) Sclifos, Lia; Goraș-Postică, Viorica; Cosovan, Olga; Cartaleanu Tatiana; Beznițchi, Lidia; Copăceanu, Roman. *O competență-cheie: a învăța să înveți. Ghid metodologic*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2010. ISBN 978-9975-4125-0-6. 136 p.
- 16) Stolovitch, Harold D. et al. *Formarea prin transformare: dincolo de prelegeri*. București: Trei, 2017. ISBN 978-606-40-0290-7. 430 p.
- 17) Ulrich, Cătălina. *Învățarea prin proiecte: ghid pentru profesori*. Iași: Polirom, 2016. ISBN 978-973-46-6240-1. 278 p.
- 18) Walker, Timoty D. *Să predăm ca în Finlanda: 33 de strategii simple pentru lecții pline de bună-dispoziție*. București: Trei, 2018. ISBN 978-606-40-0370-6. 376 p.

1. Bocoș, Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice*. Iași: Polirom, 2013. ISBN 978-973-46-3248-0. 470 p.
2. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga. *Atelierul de lectură în demersul educațional. Strategii de dezvoltare a gândirii critice*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2004. ISBN 9975-9850-1-7. 68 p.
3. Cartaleanu, T., Cosovan, O. *Formarea competențelor profesionale prin dezvoltarea gândirii critice*. Chișinău, Centrul Educațional Pro Didactica, 2017. 114 p. ISBN 978-9975-3039-8-9.
4. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga, *Proiectul și portofoliul în dezvoltarea competenței de gândire critică* Chișinău: Centrul Educațional “Pro Didactica”, 2021 (Tipogr. “Bons Offices”). – 116 p. : tab.– (Colecția “Biblioteca Pro Didactica”, ISBN 978-9975-3013-2-9) (Seria “Gândire critică”, ISBN 978-9975-3039-7-2).
5. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Goraș-Postică, Viorica; Lîsenco, Sergiu; Sclifos, Lia. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2008. 978-9975-9763-4-3. 204 p.
6. Cartaleanu, Tatiana; Ghicov, Adrian. *Predarea interactivă centrată pe elev: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. ISBN 978-9975-67-272-6. 60 p.
7. Cerghit, Ioan. *Sisteme de instruire alternative și complementare: structuri, stiluri și strategii*. București: Aramis Print, 2002. ISBN 973-85939-4-8. 320 p.
8. *Citind, învață să fie. Auxiliar didactic pentru psihologi școlari, diriginți, profesori*. Coord. Violeta Dumitrașcu. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2008. ISBN 978-9975-9763-0-5. 144 p.
9. *Competența acțional-strategică?!* Coord. Viorica Goraș-Postică. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2012. ISBN 978-9975-4125-5-1. 152 p.
10. Cosovan, Olga; Cartaleanu, Tatiana; Sclifos, Lia; Handrabura, Loretta; Crețu, Nicolae; Lîsenco, Serghei. *Evaluarea în cheia dezvoltării gândirii critice*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2005. ISBN 9975-9850-4-1. 72 p.
11. *Ghid de proiectare a activităților de formare în instruirea adulților*, Chișinău, Centrul Educațional Pro Didactica, 2016. ISBN 978-9975-9544-8-8.
12. Minder, Michel. *Didactica funcțională, obiective, strategii, evaluare*. Chișinău: Cartier, 2003. ISBN 9975-79-39-1. 360 p.
13. Nicu, Adriana. *Strategii de formare a gândirii critice*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. ISBN (13) 978-973-30-1658-8. 336 p.
14. Oprea, Crenguța Lăcrămioara. *Strategii didactice interactive*. Ed. a 2-a. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. ISBN 978-973-30-1695-3. 304 p.
15. Pânișoară, Ion-Ovidiu. *Profesorul de succes: 59 de principii de pedagogie practică*. Iași: Polirom, 2009. ISBN 978-973-46-1316-8. 332 p.
16. Sclifos, Lia; Goraș-Postică, Viorica; Cosovan, Olga; Cartaleanu Tatiana; Beznițchi, Lidia; Copăceanu, Roman. *O competență-cheie: a învăța să înveți. Ghid metodologic*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2010. ISBN 978-9975-4125-0-6. 136 p.
17. Temple Ch. et al. *Aplicarea tehnicilor LSDGC*. Supliment al revistei *Didactica Pro...*, 2003, nr.2. 94 p.
18. Temple, Ch. et al. *Inițiere în metodologia Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice*. Supliment al revistei *Didactica Pro...*, 2001, nr.1. 60 p.

19. Temple, Ch. et al. *Învățare prin colaborare*. Supliment al revistei *Didactica Pro...*, 2002, nr.7. 56 p.

Managementul proiectelor

1. Ceobanu C., Cucuș Const. ș.a. (coord) *Educația digitală*, POLIROM, Iași, 2020.
2. Gherguț A., Ceobanu C., *Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale*. Ghid practic.
3. Chd pentru începători privind managementul proiectelor, Microsoft 365, 2019 <https://www.microsoft.com/ro-ro/microsoft-365/business-insights-ideas/resources/guide-for-project-management>
4. Ghid de bune practici în management de proiect, București, 2015 https://www.mdlpa.ro/userfiles/ghid_MP.pdf
5. Goraș-Postică V. *Managementul proiectelor și fundraising*. În: *Formarea formatorilor*. Suport de curs, CEP USM, 2020, p. 164-190, ISBN 978-9975-152-24-2
6. Goraș-Postică V. *Teoria și metodologia managementului proiectelor educaționale*, CEP USM, Chișinău, 2013, 192 p.
7. Goraș-Postică V. *Fundraising: provocări și necesități actuale pentru instituțiile educaționale*. În: *Învățătorul Modern*, nr.1, 2015, p. 7- 8. ISSN 1857-2820, 0,1, c.a.
8. Goraș-Postică V. (coord), *Educație pentru dezvoltarea comunități*, Chișinău, 2005
9. Goraș-Postică V. *Competența proiectivă: abordare managerial-pedagogică*. În: *Limba Română*. Revistă de știință și cultură, Nr. 3 (225) 2014, p. 112-119. ISSN 0235-9111, 0,32 c.a.
10. Goraș-Postică V. *Evaluarea proiectului de intervenție educațională: precizări conceptuale și instrumentale* În: *Didactica PRO...*, nr. 5-6 (75-76), p. 55-59, 2012. ISSN 1810-6455, 0, 2 c.a.
11. Goraș-Postică V., *Fundamentele pedagogice ale managementului proiectelor de intervenție educațională*, În: *Studia Universitatis, seria Științele Educației*, nr.9 (59), 2012, USM, Chișinău, p. 15-21. ISSN 1857-2103, 0, 27 c.a.
12. Hopkins D., Dinscow M., West M., *Perfecționarea școlii într-o eră a schimbării*, Prut Internațional, 1989
13. Ionescu I., *Sociologia școlii*, Polirom, Iași, 1997
14. Keen E., Tîrcă A., *Cum să democratizăm școala*, Ghid de management participativ, Radical, București, 1998
15. *Managementul ciclului de proiect*, elaborat în cadrul Proiectului PHARE, București, Bluieprint, 2003
16. *Managementul proiectului. Detalii*. Pe: https://www.rubinian.com/managementul-proiectelor-detalii_33.php
17. Mihai M. *De ce este managementul de proiect important*, 2022. Pe: [https://exelo.ro/de-ce-este-managementul-de-proiect-important/Parteneriate durabile între autorități și comunitate prin planificare participativă](https://exelo.ro/de-ce-este-managementul-de-proiect-important/Parteneriate%20durabile%20între%20autorități%20și%20comunitate%20prin%20planificare%20participativă), București, 2001
18. Prutianu Șt., *Antrenamentul abilităților de comunicare*, Polirom, Iași, 2004
19. Prutianu Șt., Anastasiei B., Jijie T, *Cercetarea de marketing*, Polirom, Iași, 2002
20. Rădulescu E., Târcă A., *Școala și comunitatea*, Humanitas, 2002
21. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/CO_Ed-dezv-comunit.pdf
22. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2016/11/Integrare-European%C4%83-pentru-tine-Tinere.pdf>
23. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2016/10/%C3%8Env%C4%83%C8%9B-s%C4%83-fiu-ghid.pdf>
24. www.civic.md/granturi
25. [www.prodidactica.md/proiecte curente](http://www.prodidactica.md/proiecte_curente)
26. https://www.soros.md/good_governance
27. <https://www.georgesoros.com/philanthropy/>

Aprobat

Consiliul de administrație
Centrul Educațional PRO DIDACTICA

„ 02 ” februarie 2021

Coordonat

Ministerul Educației și Cercetării al
Republicii Moldova

„ ”

PROGRAM DE PERFECTIONARE

Domeniu de formare profesională: Conform formării profesionale inițiale

Specialitatea: Conform formării profesionale inițiale

Denumirea Programului: Evaluarea calității în învățământul general

Nivelul CNC: 6

Numărul total de ore/ credite de studii: 180 ore / 6 credite de studii

Baza admiterii: diploma de studii de nivel 6 ISCED sau un alt act echivalent

Limba de instruire: română

Forma de organizare: cu frecvență

1. Descrierea Programului

Programul de formare profesională continuă *Evaluarea calității în învățământul general* este un document normativ și reglator conceput în baza reperelor teleologice și curriculare:

- centrarea pe competențe;
- conturarea și integrarea componentelor de bază ale actului de învățare: obiective, conținuturi, strategii de predare-învățare și de evaluare.

Programul își revendică actualitatea prin stringența asigurării școlilor cu manageri competenți și flexibili, capabili să asigure calitatea serviciilor educaționale prestate în conformitate cu standardele aprobate la nivel național, cu abilități de aprofundare în studiul neîntrerupt pe parcursul vieții. Aceasta pentru că prioritatea pe care Republica Moldova o acordă educației neîntrerupte este, în ultimul timp, tot mai accentuată. Statul își îmbunătățește sferele vieții sociale, economice, administrative și culturale prin apel la edificarea conștiinței individului, pe care îl dorește conectat mereu la actualitate, dar și la perspectivele vieții. Astfel, orice formabil, după absolvirea studiilor de licență, poate continua să învețe a se aprofunda progresiv în domeniul de specialitate, a tolera și a valorifica varietatea de opinii exprimate de specialiștii domeniului respectiv, a conlucra întru a elabora un produs final optim, necesar societății și favorabil stării de bine a oamenilor.

În acest sens, cursul preconizat de programul de față are menirea de a aprofunda pregătirea cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general în domeniul asigurării unei educații de calitate pentru fiecare copil. Cursul constă în abordarea teoretică și aplicativă a noțiunii *calitate în educație*, în elucidarea componentelor care definesc această noțiune, în detalierea procesului de evaluare a calității în instituțiile de învățământ general, în prezentarea unui spectru de posibilități de a crea condiții pentru a asigura școala prietenoasă copilului. De asemenea, cursul tratează o ofertă utilă de perspective asupra calității în educație, astfel încât beneficiarii lui să asimileze și să-și aprofundeze viziunea sistemică asupra procesului educațional.

Prezentul program de formare continuă se adresează preponderent cadrelor de conducere – directori și directori adjuncți – din instituțiile de învățământ general:

- instituții de educație timpurie;
- școli primare, gimnazii și licee;
- instituții extrașcolare.

Programul este totodată destinat șefilor comisiilor metodice, cadrelor didactice cu funcții administrative – eventuali membri ai comisiilor de evaluare internă, dar și tuturor celor interesați de managementul calității, de corespunderea procesului educațional cu standardele de calitate în învățământul general. În același timp, cursul de față pune în lumină formarea capacității cadrului de conducere de a se autoevalua în vederea optimizării permanente a procesului educațional desfășurat în instituția pe care o gestionează. Cursul va oferi cadrelor de conducere ale instituției de învățământ general suportul necesar pentru ca să se pregătească a răspunde riguros oricărui aspect al evaluării interne și externe, însușindu-și totodată postura de evaluat și de evaluator.

Scopul acestui programului de perfecționare pune în evidență transformarea progresivă a unor competențe manageriale ale beneficiarilor, prin dezvoltarea unor abilități bazate pe un suport

teoretic consistent, având ca finalitate elaborarea unui sistem de instrumente de asigurare a calității procesului educațional. În acest sens, scopul major pe care și-l propune cursul de față constă în a-i dezvolta și aprofunda formabilului abilități de evaluare a procesului educațional în instituția pe care o conduce, din perspectiva asigurării unui învățământ de calitate pentru fiecare copil.

Programul are la bază un obiectiv major tridimensional raportat la formabil, care constă în:

- a) a conștientiza profunzimea și complexitatea fenomenului zilnic de asigurare a calității educației, raportată la fiecare copil în parte;
- b) a-și dezvolta aptitudinile de lucru în vederea asigurării calității procesului de educație;
- c) a-și forma capacități de lucru în echipă, implicând comunitatea educațională în optimizarea continuă a procesului educațional.

Întru realizarea acestui obiectiv, prezentul program se construiește pe un grup de reguli fundamentale:

- crearea unui mediu de învățare autentic, în baza activităților manageriale cotidiene;
- prezentarea unui suport teoretic elocvent și util, excluzând suprasaturarea noțională;
- asigurarea caracterului consecutiv și continuu în abordarea conceptelor;
- structurarea demersului formativ pe principiul „discendo age¹”;
- valorificarea unor strategii moderne de învățare.

Grupul țintă: Cadre didactice, învățători și profesori din învățământul general; profesori și maiștri-instructori din învățământul profesional tehnic; profesori din învățământul superior; metodiști, inspectori.

2. Finalitățile de studii

Programul de formare continuă pornește de la 4 direcții definitorii care definesc competențele generale ale unui manager eficient și care converg spre atingerea scopului major al cursului:

- *orientarea spre rezultat* (aptitudini organizatorice, orientare spre scopuri, viziune de sistem, strategii și instrumente oportune, calități comunicative);
- *orientarea spre oameni* (cunoașterea celor din jur, principiul *audiatur et altera pars*, capacitate de a lucra în echipă, valorificarea atuurilor fiecărui membru al grupului, spirit de convingere);
- *abilitatea de a gândi* (capacitate de a compara/ reflecta/ analiza, gândire în perspectivă, raportare la logica fenomenelor);
- *flexibilitatea situativă* (orientare adaptivă, raportare la realitatea concretă, valorificarea resurselor).

2.1. Specialistul cu studii educaționale al programului Instruirea adulților și formarea formatorilor va cunoaște:

- definirea noțiunilor referitoare la procesul evaluativ, cu raportarea lui la cadrul normativ;
- aplicarea cadrului normativ privind fenomenul educației de calitate;
- analiza aspectelor ce definesc procesul educațional în instituția de învățământ;
- sinteza și evaluarea dimensiunilor educaționale;
- organizarea și gestionarea procesului de autoevaluare a instituției și a cadrului de conducere al acesteia;

¹ lat: învățând, acționează!

- promovarea culturii calității în învățământul general.

2.2. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Instruirea adulților și formarea formatorilor va fi capabil:

- să cunoască și să aplice termeni ce țin de managementul calității;
- să demonstreze temeinicia cunoașterii actului normativ în vigoare în contextul evaluării instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere;
- să aplice în procesul evaluării interne instrumente stabilite prin cadrul normativ;
- să realizeze analiza și sinteza experienței instituționale/ manageriale în domeniul asigurării calității;
- să formuleze concluzii justificate, bazate pe constatări argumentate;
- să formuleze arii de îmbunătățire eficient aplicabile;
- să identifice bune practici în activitatea instituției și să propună perspective de optimizare a procesului educațional;
- să manifeste atitudini și percepții constructive privind asigurarea/ evaluarea calității.

3. Relevanța programului pentru piața forței de muncă

Relevanța programului de perfecționare se manifestă inclusiv prin actualitatea și utilitatea conținuturilor pentru perfecționarea competențelor cadrelor manageriale. Primordial, semnificația lui vine din tendința de a avea la bază recomandările europene în domeniul asigurării unui învățământ de calitate și o stare de bine în instituție pentru fiecare copil. În același sens, conținuturile devin relevante și prin forma predominantă de organizare – trainingul, care oferă oportunitatea de formare a abilităților practice de asigurare step by step a calității pe toate dimensiunile procesului educațional, în contexte inedite de învățare, axată pe soluționarea de probleme. Fiecare secțiune a programului de formare demarează cu un chestionar/ o probă interactivă de evaluare inițială a necesităților și așteptărilor formabililor.

De asemenea, unele traininguri sunt suplimentate de alte forme interactive de perfecționare: atelierul sau seminarul. Seminarele cu elemente de training se folosesc în funcție de nivelul de pregătire atestat la evaluarea inițială, mai ales în cazul în care anumite elemente de teorie a calității nu sunt suficient de bine înțelese. În cadrul trainingurilor, conținuturile se prezintă în mod rezumativ, esențializat, cu evidențierea unor probleme frecvente, apărute în contexte educaționale, stimulând participarea formabililor în activități interactive, pentru a asigura o învățare deplină, succesul pentru toți participanții la proces.

Pe parcursul instruirii, fiecare formabil abordează în mod critic achizițiile, raportându-le la contextul în care profesează, având posibilitatea de a fi participant activ în procesul de învățare experiențială prin intermediul unui dialog profesional dirijat, implicându-se valoric în secvențele de debriefare ale fiecărei sesiuni din agendă. Fiecare formabil are posibilitatea de a-și prezenta propria viziune și experiență profesională la temă, de a oferi feedback constructiv colegilor și de a primi feedback de la aceștia. Fiecare formabil este încurajat să reflecteze și să includă în chestionarul de evaluare finală aprecieri și comentarii pe marginea nivelului personal de implicare și de interacțiune cu colegii și formatorii, efortul depus în procesul de formare, calitatea procesului, a materialelor oferite, a condițiilor create, prestația formatorilor.

Programul mai este relevant și prin faptul că participanții la instruire au posibilitatea de a aplica unele sarcini de lucru în condițiile activității în calitate de manager al instituției. Absolvirea cursului are loc cu prezentarea de către fiecare cursant a celor aplicate, a produsului evaluabil, cu

evidențierea succeselor înregistrate la nivel de instituție, dar și a problemelor apărute, a întrebărilor ce dorește să și le clarifice cu ajutorul formatorilor și al colegilor prezenți.

4. Oportunități de angajare în câmpul muncii

Competențele dezvoltate în cadrul programului *Evaluarea calității în învățământul general* este necesară exercitării următoarelor funcții:

- director al instituției de învățământ general, indiferent de tipul acesteia și forma de proprietate;
- director adjunct al instituției de învățământ general;
- metodist al instituției de educație timpurie;
- șef de comisie metodică în instituția de învățământ primar, gimnazial și liceal;
- angajat al organului local de specialitate în domeniul învățământului, metodist sau inspector ce monitorizează procesul de asigurare a calității educației în instituțiile de învățământ.

5. Condiții de realizare a Programului:

5.1. Mijloace de formare

Toate activitățile de predare-învățare se organizează și se desfășoară în sălile de instruire ale CEPD (Proxima, Prodigiosa, Propitia, Prospera) și în sala de instruire de la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare. Toate sălile dispun de mobilier și echipament pentru buna desfășurare unor activități interactive, în grupe mici, fiind create condiții de studiu adecvate: fiecare cursant are un scaun cu măsura ISO (pliabilă).

Din dotarea sălilor de studii fac parte: Aparat pentru aer condiționat, Tablă magnetică, albă pe perete, Tablă flipchart, Tablă de plută, Suporturi pe pereți pentru materiale didactice demonstrative, 2 cuiere per sală, Retroproiector, 2 aparate de multiplicat multifuncționale, Laptop, Camera Web, Multimedia projector, Tripod, Aparat de fotografiat etc.

Sala de la CEITI este dotată cu resurse TIC pentru organizarea videoconferințelor, seminarelor, trainingurilor, atelierelor de lucru, fiind echipată cu utilaj specializat (calculatoare, tablă digitală, cameră video). În procesul de predare, se utilizează dispozitive de proiectare multimedia multifuncționale, imprimante, scanere, dispozitive de conectare la rețea (servere, routere, HUB-uri).

5.2. Metode de formare

Trecerea în revistă a nevoilor (așteptărilor) cursanților încă la etapa formării comunității dinamice de instruire facilitează abordarea individuală a fiecărui grup de formabili și a fiecărui cursant în parte. Subiectele propuse pentru studiu sunt comune pentru întreg grupul, dar fiecare dintre cursanți le poate racorda la nivelul și așteptările proprii sau le poate direcționa pe făgașul nevoilor sale de formare. Datorită acestui moment, cursanții învață suficient de mult nu doar din comunicarea „formatori-cursanți”, ci și din comunicarea „cursant-cursant”; „cursant-cursanți”.

Concepute în temeiul preceptelor pedagogiei constructiviste, sesiunile de training se edifică pe strategiile și tehnicile proiectului internațional Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice, promovat de Centru din 1998. Tehnicile de lucru prin contact direct în sala de curs sunt selectate în baza câtorva repere didactice certe:

1. Din start se formează o comunitate dinamică de instruire.

2. Fiecare sesiune este proiectată în cadrul Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere.

3. Orice sarcină dată cursanților este neapărat valorificată, prin (a) prezentare frontală; (b) discuție în perechi; (c) analiză în grup mic; (d) evaluare reciprocă. Dintre tehnicile de evaluare reciprocă, se optează pentru Turul galeriei; Revizuirea circulară; Gândește – Discută în perechi – Prezintă; Controversa constructivă; Pânza discuției; Colțuri; Interviu în trei trepte ș.a.

Intervenția verbală a cursanților este întotdeauna benevolă, dar se consideră de datoria formatorilor să creeze atmosfera în care cursanții ar fi deschiși spre comunicare și colaborare. Aici vin în ajutor tehnici „de trigger” precum Discuția la manej; Asaltul de idei (individual și de grup; scris și oral; frânt; cu imagini); Phillips 6x3x5; Scrierea liberă; Pagina de jurnal; Asocieri libere/forțate ș.a.

În fiecare sesiune, se alternează activități de lectură – scriere – discuție.

1. Dintre tehnicile de lectură, se optează pentru SINELG; Lectura ghidată; Lectura intensivă; Revizuirea termenilor-cheie; Predarea complementară; Ghidul pentru învățare etc.

2. Dintre tehnicile de scriere, în arsenalul formatorilor se regăsesc Presupunerea prin termeni sau Termeni în avans; Manuscrisul pierdut; Maratonul de scriere; Lasă-mi mie ultimul cuvânt; Jurnalul dublu; Jurnalul triplu; Eseul de 5'; 6 De ce? ș.a.

3. Dintre tehnicile de discuție, sunt considerate deosebit de eficiente Mozaicul; Secvențe contradictorii; Linia valorii; Graficul T; Discuția la panel; Acvariul; FRISCO; 6 pălării; ș.a.

4. Rezultatul realizării unei sarcini de învățare se reflectă într-un feedback colegial, constructiv și obiectiv.

Deoarece la predarea prin ore destinate special prelegerii s-a renunțat din start, procesul de învățare este cel în cadrul căruia își face loc predarea de către formatori a conținuturilor cu adevărat noi. În acest scop, formatorii recurg la asemenea metode de instruire ca explicația, demonstrația, conversația euristică, iar cursanții sunt ghidați prin metoda observației, algoritmizării, experimentului, exercițiului, studiului de caz, simulării, problematizării etc. Metoda lucrului cu sursele este prioritară în studiul individual, alături de problematizare, studiu de caz, observație și experiment, pe care se edifică produsul final, evaluabil, prezentat ca temă de casă la fiecare sesiune de certificare.

5.3. Resurse de timp (recomandat)

Ziua 1	Ziua 2	Ziua 3	Ziua 4	Ziua 5
Număr total de ore – 10 ore	Număr total de ore – 10 ore	Număr total de ore – 10 ore	Număr total de ore – 10 ore	Număr total de ore – 5 ore

5.4. Forme și modalități de evaluare

Evaluarea inițială facilitează trecerea în revistă a nevoilor de formare ale cursanților în domeniul respectiv. În funcție de circumstanțe, ea poate fi materializată într-un chestionar completat la momentul înscrierii (gest care ar permite o ajustare cât mai exactă a programului de formare la specificul grupului) sau la prima sesiune din stagiul de formare.

Evaluările intermediare, organizate ca sesiuni de follow-up după fiecare modul, sunt realizate în conformitate cu prevederile curriculare, incluzând diferite forme și produse evaluabile: proiecte, discursuri, prezentări, intervenții în discuție, forme grafice, texte reflexive inspirate din experiența cursanților, studii de caz, interviuri etc.

Evaluarea finală, realizată după o perioadă de 4-8 săptămâni de experimentare și aplicare de la încheierea ultimului modul, se exprimă în prezentarea și susținerea unei activități de formare pentru adulți. Cursantul evaluat răspunde la întrebările formatorilor și ale colegilor, dar are și el posibilitatea de a solicita ajutor, răspunsuri la niște întrebări care îl frământă, în raport cu subiectul stagiului.

Criteriile de evaluare a produselor sunt cele recomandate de docimologie și anume:

- **Coresponderea cu sarcina:** este un criteriu eliminator și presupune realizarea întocmai a itemului, ca produs și operații intelectuale solicitate. În cazul în care cursanții au avut posibilitatea să aleagă un produs din mai multe, oricare dintre acestea este considerat corespunzător sarcinii.

- **Corectitudinea științifică** se evaluează pe parcursul prezentării, urmărindu-se utilizarea adecvată a terminologiei științifice și reflectarea competențelor dezvoltate în cadrul stagiului de formare.

- **Încadrarea în limitele de întindere**, în funcție de formularea sarcinii: timp de prezentare, număr de slide-uri sau alte produse specifice.

- **Corectitudinea exprimării** verbale se referă la toate aspectele normei: ortografie, ortoepie, lexic, forme și structuri gramaticale.

Suplimentar, în funcție de specificul sarcinii, pot fi evaluate:

- **Calitatea materialelor vizuale** (prezentări PPT, postere, scheme, hărți conceptuale, care trebuie să corespundă cerințelor existente).

- **Originalitatea / creativitatea manifestată:** poate viza modul de realizare a sarcinii, dacă formabilii au posibilitatea să-l aleagă, modul de prezentare sau de abordare a subiectului.

Rezultatele evaluării sunt comunicate formabilului la încheierea sesiunii de follow-up. Frecvența la activitățile de formare, documentată prin fișele de evidență zilnice, susținerea cu succes a probei date ca temă pentru follow-up conduc la acordarea certificatului, în care se indică denumirea cursului/modulului frecventat, subiectele studiate, numărul de ore și credite.

Exigențe pentru acordarea certificatului de participare/ absolvire a Programului complex sau tematic de formare continuă:

- cunoștințe și competențe avansate în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de aplicare a cunoștințelor în practica managerială;
- capacități de analiză și de soluționare a problemelor în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de colectare, interpretare și analiză a datelor relevante din literatura fundamentală și literatura periodică de specialitate, aptitudini de analiză a manualelor folosite în domeniu;
- competențe de lucru în echipă și de comunicare atât cu specialiștii în domeniul managerial, cât și profesioniștii din varii domenii de specialitate;
- tendința de perfecționare continuă în domeniu de autoinstruire; capabil să prelungească studiile/să opteze pentru alte module de formare continuă.

5.5. Echipa de formare

Întreg personalul didactic are calificare profesională de nivelul 6 ISCED – studii superioare, obligatorii pentru ocuparea postului prevăzut în statele de personal. Programul de perfecționare este asigurat de personal didactic calificat, a cărei calificare profesională în domenii este confirmată de grade didactice și titluri științifice și didactico-științifice.

Nr.	Nume, prenume	Domeniul de pregătire inițială	Grad didactic/ titlu științific	Psihopedagogie calificare/ recalificare	Funcție Titular/ cumul
1.	Bezede Rima	Pedagogie, Psihologie, Management educațional	Doctor în pedagogie	calificare	Formator/ titular
2.	Goraș-Postică Viorica	Științele comunicării, Psihopedagogie	Doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar	calificare	Formator/ cumul
3.	Nahaba Lilia	Pedagogie, Psihologie	Magistru în psihologie	calificare	Formator/ titular
4.	Tonu Tamara	Limba și literatura română	Grad didactic întâi	calificare	Formator/ cumul
5.	Orehovschi Sergiu	Filologie, Limba și literatura română	Grad didactic superior	calificare	Formator/ cumul

5.6. Spații educaționale:

Centrul dispune de un spațiu de cca 350 m.p., în zona centrală a orașului, la adresa: str. Armenească, 13, MD-2012, mun. Chișinău, conform contractului de locațiune încheiat cu Fundația Soros-Moldova nr.06/21 din 31 decembrie 2020.

Acesta este dotat cu:

- 4 birouri pentru personalul administrativ (suprafața – 90 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 1: suprafață – 51 m.p. (*Proxima* – 26 m.p., *Prodigiosa* – 25 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 2: suprafață – 44 m.p. (*Propitia* – 22 m.p., *Prospera* – 22 m.p.);
- Bibliotecă/sală multifuncțională: suprafața – 62,5 m.p.;
- Spații adiacente – 124 m.p.
- Sală de instruire la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare încheiat între CEPD și CEITI.

6. Planul de învățământ

Nr. ord	Unități de curs	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr de credite
		Total	Contact direct	Studiul individual /Activități practice	Contact direct			
					Teoretice	Practice/ seminare		
1.	Evaluarea calității în instituțiile de învățământ general	90	23	67	8	15	prezentarea secvenței de raport	3
2.	Evaluarea cadrelor de conducere din învățământul general	90	22	68	7	15		3
	Total	180	45	135	19	26		6

7. Webografie și bibliografie selectivă

Surse obligatorii:

- Codul educației:

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=355156>

- Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația 2020”:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/1_strategia_educatia-2020_3.pdf

- Standardele de calitate pentru învățământul primar, gimnazial și liceal din perspectiva școlii prietenoase copilului:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/o970din_11_10_13_standarde_spc_0.pdf

- Recomandări-cadru privind structurile de management intern al calității (Dispoziția ME nr. 503 din 27.11.2014):

https://mecc.gov.md/sites/default/files/dispozitia_ministrului_educatiei_nr_503_din_27_noiembrie_2014.jpg

- Nomenclatorul tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul general:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_debirocratizare_modificari.pdf

- Adăscăliță, V., Moldovanu, I. ș.a. *Prevenirea violenței în instituția de învățământ. Ghid metodologic*. Chișinău: S.n, 2017
- Bezede, R., Cartaleanu, T. ș.a. *Competența interculturală: instrumente de evaluare*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2016.
- Bezede, R. (coord.), Chicu, V., Lîsenco, S. *Managementul calității versus calitatea managementului*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2020.
- Bezede, R. (coord.), Chicu, V., Lîsenco, S. *Planificarea strategică versus planificarea operațională*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2018.
- Bezede, R. (coord.), Lîsenco, S. ș.a. *Elaborarea Planului de dezvoltare strategică a instituției*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2016.
- Booth, T., Ainscow, M. *Indexul incluziunii: dezvoltarea procesului de învățare și participare în școli*. Chișinău: Pro-Mapex, 2019.
- Cace, S., Dandara, O. ș.a. *Activizarea comunității din perspectiva procesului educațional: actori, mecanisme, factori*. București: Pro Universitaria, 2015.
- Calitatea în educație. Revista *Didactica Pro...* nr. 4-5 (50-51), octombrie 2008.
- Calitate și relevanță în educație. Revista *Didactica Pro...* nr. 5-6 (99-100), decembrie 2016.
- *Creșterea rolului părinților și comunităților în guvernarea educației: studii de politici educaționale*. Chișinău: S.n, 2017.
- *Educație incluzivă*. Chișinău: S.n, 2017.
- Goraș-Postică, V (coord.). *Competența interculturală. Auxiliar didactic*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2015.
- Gremalschi, A., Vremiș, M., Vladicescu, N. *Etica și integritatea academică în învățământul general*. Chișinău: S.n., 2016.
- Guțu, V., Cojocaru, V., Chicu, V. ș.a. *Management educațional*. Chișinău: CEP USM, 2013.
- Iosifescu, C.-Ș. *Manualul de evaluare internă a calității*. Cluj-Napoca: Qual Media, 2013.
- Popa, V. *Dezvoltarea unității educaționale. Un model funcțional de asigurare a calității*. Chișinău: Arc, 2006.
- *Protecția copilului față de violență în instituția de învățământ. Culegere de acte normative*. Chișinău: S.n, 2017.